

Tisková zpráva STEM/MARK, kontakt: Jan Burianec, burianec@stemmark.cz, telefon: 776179823

V Praze, 3. 1. 2023

Nerudová je nejsympatičtější kandidátka, Pavel má největší charisma a Babiš je nejzkušenější

Foto: Pixabay

Kandidáti by si měli stát za svým a neodstupovat ve prospěch jiného či jiných.

Téměř pětina voličů ještě není rozhodnuta, komu dá svůj hlas.

Oblasti přínosu kandidátů se dělí mezi tři dosavadní favority.

Průzkum agentury STEM/MARK byl realizován v druhé polovině prosince 2022. Prezentovaná data popisují nálady ve společnosti v období pokračující horké fáze kampaně k prezidentským volbám, kdy již proběhly první mediální debaty a potenciální voliči si tak na prezidentské kandidáty mohou vytvářet detailnější názor. Průzkum je navíc relevantní z hlediska sběru dat s již finálně potvrzenou devítkou kandidátů (tedy vyřazením Denisy Rohanové a vzetí zpět Karla Diviše). Výzkum se nezaměřoval na klasický volební model nýbrž spíše motivy nerozhodnutých, hypotetické přesuny v druhém kole či charakteristiky kandidátů.

Stále je značné množství nerozhodnutých, rozhodnou sympatie

Intenzitu kampaně jednotlivých kandidátů a mediální pozornost okolo prezidentské volby definuje i snižující se počet nerozhodnutých voličů. Zatímco dle poslední vlny prezidentského trackingu STEM/MARK z podzimu 2022 bylo nerozhodnutých ještě 44 %, tak nyní je to necelá pětina. Podle názoru těch, kteří chtějí jít k volbám, jen si zatím nevybrali svého favorita, budou pro jejich rozhodnutí důležité především sympatie ke kandidátům, jejich postoje či názory a volební program neboli to, jak si povedou v dalších mediálních debatách.

„Zatímco předvolební debaty a volební program bude více rozhodujícím činitelem u vysokoškolsky vzdělaných voličů, tak u lidí s nižším vzděláním rozhodnou spíše sympatie či mělké emocionální činitele. Důležité je zároveň upozornit, že vztah k jednotlivým kandidátům je často jen povrchní a to může měnit konečné preference. Z tohoto pohledu mají aktuálně nejsilnější volební jádro Andrej Babiš nebo Jaroslav Bašta, jejich zveřejňované

volební preference tedy můžeme vzhledem ke konečnému volebnímu výsledku v prvním kole považovat za nejvíce pravděpodobné," rozvíjí výsledky Jan Burianec autor výzkumu ze STEM/MARK.

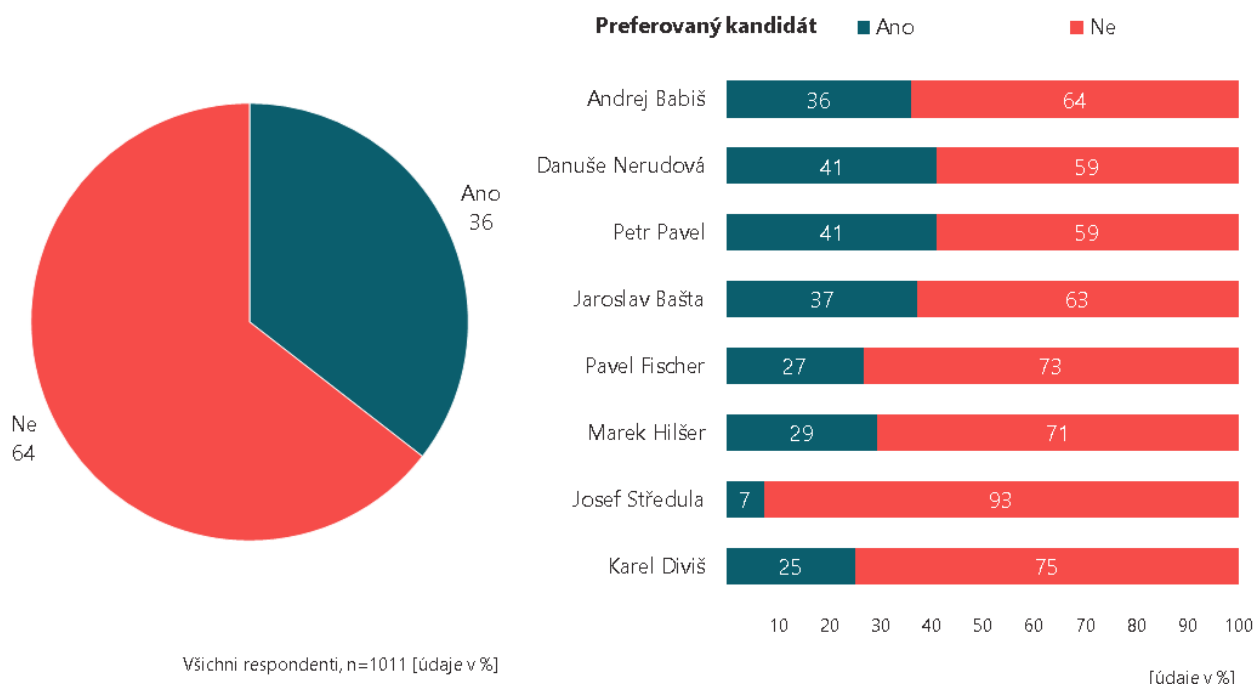
Třetina voličské populace má již případný náhradní plán

Z rozhodnutých voličů (poznámka: deklarují, že již mají svého favorita či favoritku bez ohledu na to, jak je míra rozhodnosti silná), kterých je aktuálně 78 %, má třetina - v případě, kdy by v prvním kole nepostoupil jejich aktuální favorit - již náhradní volbu pro kolo druhé. Více než polovina (55 %) by se rozhodla situačně dle výsledku druhého kola a 13 % by za této situace k druhému kolu nešlo.

K druhému kolu by za této konstelace nešli častěji voliči Andreje Babiše, Karla Diviše, Josefa Středuly či Jaroslava Bašty. Naopak vybraného náhradního kandidáta deklarují častěji voliči Petra Pavla, Danuše Nerudové a Pavla Fischera.

„V této souvislosti nás zajímal i názor na možné odstoupení některých kandidátů ve prospěch jiného kandidáta či kandidátů jako tomu bylo na Slovensku. S tím souhlasí jen 36 % voličské populace a převládá tak příklon k neodstupování. Rozhodněji v rámci neodstupování jsou především voliči Josefa Středuly, na opačném pólu, tedy s odstoupováním častěji souhlasí lidé bez maturity, lidé z menších obcí a ti, kteří tvoří volební jádro některých kandidátů," doplňuje Burianec.

Graf 1: Měl by některý z kandidátů odstoupit ve prospěch jiného kandidáta či kandidátů?

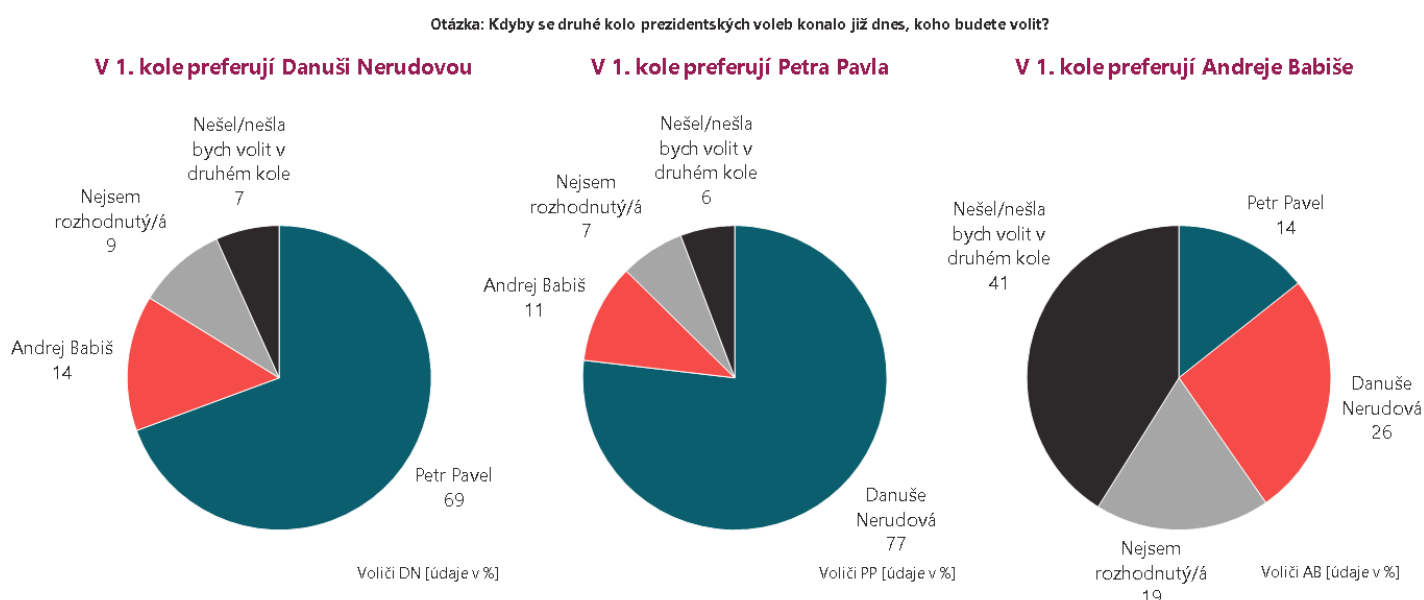
Volici Nerudové a Pavla jsou nakloněni si vzájemně pomoci v druhém kole

V médiích se v poslední době objevovaly zmínky o tom, že i voliči některých názorově spřízněných kandidátů (poznámka: například těm, kterým vyjádřila podporu koalice SPOLU) by v konečném důsledku nemuseli přijít k druhému kolu a podpořit jiného. STEM/MARK toto ověřoval u příkladu současných kandidátů na čele pelotonu dosavadních průzkumů – Danuše

Nerudové a Petra Pavla. Jak ukazuje graf č. 2, tak tato hypotéza úplně neplatí a většina voličů z těchto táborů by v případném druhém kole druhého kandidáta podpořila. K zajímavému srovnání dochází u voličů Andreje Babiše, kdy v případě jeho nepostoupení do druhého kola by cca čtvrtinu hlasů mohla na svou stranu aktuálně získat Danuše Nerudová. Vysoký je ale podíl deklarovaných nevoličů (41 %), kdy se jen potvrzuje, že voliči Andreje Babiše často nemají náhradu za svého kandidáta podobně, jako tomu bylo kdysi u současného prezidenta Miloše Zemana.

„Zatímco možní podporovatelé Danuše Nerudové z řad voličů od Andreje Babiše z prvního kola se rekrutují častěji od žen ve středním věku, lidí s nižším vzděláním, z menších měst a Moravy, možní podporovatelé Petra Pavla opět z možných řad voličů pana Babiše pak více od starších nad 60 let, větších měst a českých regionů,“ rozvíjí výsledky výzkumu STEM/MARK Jan Burianec.

Graf 2: Potenciální druhé kolo dle aktuálních preferencí v prvním kole

Dle některých politických komentátorů je Andrej Babiš považován za favorita prvního kola prezidentské volby. Proto nás zajímalo, kdo má podle respondentů největší šanci ho porazit v kole druhém. Zde je jako nejlepší vyzyvatel nyní vnímána Danuše Nerudová s 37 %, následována Petrem Pavlem s 32 %. Rozdíl pouhých 5 % ukazuje, že jejich šance jsou stále poměrně vyrovnané i z pohledu voličského publika. Jen 3 % uvedla někoho jiného, 29 % nedokázalo odhadnout.

Přínosy pro ČR jsou rozděleny mezi 3 favority, klima nevyřeší nikdo

STEM/MARK zajímalo jak je finální devítka kandidátů vnímána z hlediska jejich možných přínosů pro ČR v různých oblastech společenského a politického života. Výsledek znázorňuje graf č. 3. Ukázalo, že všechny příčky si rozdělili tři aktuální favoriti. Část respondentů ale nespátřuje v některých oblastech ideálního kandidáta. Z hlediska výraznějšího prvenství v dané oblasti vyhrál tzv. o parník Petr Pavel v obraně, Andrej Babiš v ekonomice a řešení energetické krize, Danuše Nerudová ve školství, spojování rozdělené společnosti a rovných příležitostech pro všechny.

Graf 3: Přínos kandidátů v jednotlivých oblastech

	Řešení klimatické změny	Řešení obrany a zajištění bezpečnosti	Ekonomika a řešení ekonom. krize	Energetika a řešení energ. krize	Reforma školství a vzdělávání	Sociální sféra a pomoc slabším	Spojování rozdělené společnosti	Důstojná reprezentace v zahraničí	Rovné příležitosti pro všechny	Řešení sporů na vnitrostraničské scéně
Andrej Babiš	18	18	32	31	18	26	18	24	23	23
Danuše Nerudová	26	6	23	14	35	31	28	23	31	19
Petr Pavel	9	50	11	14	6	7	17	26	11	21
Jaroslav Bašta	3	5	3	4	3	4	4	4	3	4
Pavel Fischer	1	1	1	3	1	3	1	3	1	3
Marek Hilšer	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Josef Středula	1	1	1	1	1	7	1	1	4	3
Karel Diviš	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Tomáš Zima	1	1	1	1	4	1	1	1	1	1
Nikdo z uvedených	32	15	20	25	24	18	22	13	19	22

Q7. Kdo z kandidátů by pro vás znamenal největší přínos pro ČR v následujících oblastech:
Všichni respondenti, n=1011, jedna možnost odpovědi [údaje v %]

Pozitivní charakteristiky jsou přisuzovány nejčastěji Nerudové

Respondenti také mohli přiřadit vybrané charakteristiky k prezidentským kandidátům. Vzhledem k tomu, že již proběhly první mediální debaty a voliči mají možnost se s kandidáty seznamovat více do hloubky, považujeme již tuto asociační otázku za více relevantní. Výraznější asociace byly u Petra Pavla z hlediska charismatu, Andreje Babiše z hlediska dosavadní zkušenosti či praktičnosti. S Danuší Nerudovou je spojována empatie, morálnost a sympatie.

Graf 4: Asociace pozitivních charakteristik ke kandidátům

	Charismatický / charismatičká	Praktický / praktická	Nezávislý / nezávislá	Zkušený / zkušená	Energický / energická	Srozumitelný / srozumitelná	Empatický / empatická	Morální	Sympatický / sympatická
Andrej Babiš	20	29	21	41	32	23	21	16	18
Danuše Nerudová	20	19	25	8	22	25	37	26	34
Petr Pavel	33	22	16	24	21	21	11	17	20
Jaroslav Bašta	1	1	4	4	1	4	1	6	2
Pavel Fischer	1	4	1	8	1	4	1	6	1
Marek Hilšer	1	1	1	1	1	1	4	4	1
Josef Středula	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Karel Diviš	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Tomáš Zima	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nikdo z uvedených	15	15	21	12	14	16	17	20	13

Q8. Kdo z kandidátů podle vás nejlépe splňuje následující charakteristiky:
Všichni respondenti, n=1011, jedna možnost odpovědi [údaje v %]

„Zatímco v posledním prezidentském trackingu STEM/MARK roli favorita potvrzoval ještě Petr Pavel, nyní se situace proměňuje a výraznější je Danuše Nerudová. Roli může hrát i to, že v prezidentském pelotonu je jediná žena a jak víme nejenom z aktuálních dat, po ženě prezidentce je značná poptávka. Myslím, že šance všech tří aktuálních favoritů, tedy Danuše Nerudové, Petra Pavla a Andreje Babiše, jsou vyrovnané a až do prvního kola volby bude

obtížné odhadnout, kdo nakonec do velkého finále postoupí. Zásah jiného kandidáta do druhého kola již nevidím jako příliš pravděpodobný," uzavírá Burianec.

Výzkumu agentury STEM/MARK uskutečněného prostřednictvím kombinace telefonického a online dotazování na Českém národním panelu se zúčastnilo 1011 osob ve věku 18 a více let. Výzkum je reprezentativní dle pohlaví, věku, vzdělání, velikosti místa bydliště a regionu na základě kvótního výběru. Pokud některý z grafů nedává v součtu 100 %, je to zapříčiněno automatickým zaokrouhlováním. Dotazování probíhalo od 15. do 21. prosince.

Tiskovou zprávu naleznete též na webu STEM/MARK, kde budou k dispozici i grafy v originálním/tiskovém formátu.

Odkaz: <https://www.stemmark.cz/nerudova-je-nejsympatictejsi-kandidatka-pavel-ma-nejvetsi-charisma-a-babis-je-nejzkusenejsi/>